

KESKKONNAAMET

KORRALDUS

13.05.2024 nr DM-126385-17

Põllküla uuringuruumi geoloogilise uuringu loa andmisest keeldumine

1. OTSUS

Arvestades alltoodut ning võttes aluseks MaaPS § 26, § 35 lõike 1 punkti 10 ning tuginedes Lääne-Harju Vallavolikogu 19.12.2023 otsusele nr 52, **otsustan:**

1.1 keelduda ettevõttele AS Tariston geoloogilise uuringu loa andmisest Põllküla uuringuruumis.

1.2 Korraldus jõustub teatavaks tegemisest AS-le Tariston.

Käesolev korraldus on kättesaadav keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS.

2. ASJAOLUD

AS Tariston (registrikood 10887843, aadress Harju maakond, Tallinn, Põhja-Tallinna linnaosa, Toompuiestee 35, 10149) esitas 09.11.2023 Keskkonnaametile taotluse Põllküla uuringuruumi geoloogilise uuringu loa (edaspidi ka *uuringuluba*) saamiseks (taotlus on esitatud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS, edaspidi *KOTKAS*, 09.11.2023 dokumendina nr DM-126385-1).

Taotletav Põllküla uuringuruum asus Põllkülas, Lääne-Harju vallas, Harju maakonnas. Taotletav uuringuruum koosnes kolmest lahustükist, mida edaspidi nimetatakse põhja suunast lõunasse vastavalt I, II ja III lahustükk. I lahustüki suurus on 10,32 ha, II lahustüki suurus on 7,89 ha ning III lahustüki suurus on 6,56 ha. Uuringuruum paiknes riigiomandis olevatel katastriüksustel vastavalt: I lahustükk katastriüksusel Keila metskond 143 (katastritunnus 29501:009:0492, sihtotstarve maatulundusmaa 100%), II lahustükk katastriüksusel Keila metskond 250 (katastritunnus 29501:009:0501, sihtotstarve maatulundusmaa 100%) ja III lahustükk katastriüksusel Keila metskond 251 (katastritunnus 29501:009:0502, sihtotstarve maatulundusmaa 100%). Nimetatud katastriüksused on riigiomandis, mille valitseja on Kliimaministeerium ning volitatud asutus Riigimetsa Majandandamise Keskus. Tegemist oli tarbevaru uuringuga ning alale plaaniti rajada kuni 40 uuringupunkti sügavusega kuni 10 m. Uuringuluba taotleti 3 aastaks ning uuringute teostaja oleks olnud Inseneribüroo STEIGER OÜ (registrikood 11206437, aadress Männiku tee 104, Nõmme linnaosa, Tallinn, Harju maakond).

Geoloogilise uuringuloo taotlust on kontrollinud maavarade registri volitatud töötleja (Maaameti 14.11.2023 kiri nr 9-3/23/16368-2, registreeritud KOTKAS 14.11.2023 dokumendina nr DM-126385-2).

Riigilõiv 400 eurot on tasutud 09.11.2023 taotluse esitamise hetkel kehtinud riigilõivuseaduse § 121 lõike 1 kohaselt.

Maapõueseaduse (*MaaPS*) § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse uuringuloo andmise ja muutmise menetlusele haldusmenetluse seaduse (*HMS*) avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi.

Keskkonnaamet on Põllküla uuringuruumi taotluse menetlusse võtmise kohta avalikustanud teate ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded 01.12.2023.

MaaPS § 27 lõike 7 alusel edastas Keskkonnaamet 01.12.2023 kirjaga nr DM-126385-4 Põllküla uuringuruumi uuringuloo taotluse Lääne-Harju Vallavalitsusele arvamuse andmiseks. Lääne-Harju Vallavolikogu ei nõustunud 19.12.2023 otsusega nr 52 (registreeritud KOTKAS 22.12.2023 dokumendina nr DM-126385-8) uuringuloo andmisega. Lääne-Harju Vallavolikogu on oma otsust põhjendanud asjaoludega, et *taotletav uuringuruum kattub riigihalduse ministri 09.04.2018 käskkirjaga nr 1.1-4/78 kehtestatud „Harju maakonnaplaneeringu 2030+“ rohevõrgustiku tuumikalal. Samuti kattub uuringuala osaliselt Lääne-Harju Vallavolikogu 25.09.2018 otsusega nr 117 algatatud Lääne-Harju valla üldplaneeringu koostamise käigus läbi viidud alusuuringu „Rohelise võrgustiku analüüs ja mürahinnang“ (OÜ Hendrikson & Ko töö nr 20003647) asupaigaga, kus on leitud väärtuslikke avatus koosluseid (hallide luidete elupaik), mis pakub sobilikke elupaiku kaitstavatele liblikaliikidele (hahk-karuslane, tume-nõlvaöölane (LK III)), millele kavandatakse ka püsielupaiga moodustamist. Tugiala lõunapiiril kulgeb Vasalemma jõgi, mis on kaitstav Vasalemma loodusalana ja hoiualana. Eelnevast tulenevalt ei nähta kohalik omavalitsus alal tulevikus maavara kaevandamise võimalikkust ning maapõueseaduse § 4 lõike 2 kohaselt maavara geoloogilise uuringu eesmärgiks ühemõtteliselt maavara arvele võtmise ja kaevandamise eesmärgil tehtav töö.*

Keskkonnaamet edastas 03.01.2024 kirjaga nr DM-126385-9 taotlejale Lääne-Harju Vallavolikogu mittenõustuva otsuse ning palus hiljemalt 23.01.2024 AS-i Tariston seisukohta menetluse jätkamise osas. Keskkonnaamet selgitas, et kuna Lääne-Harju Vallavolikogu ei nõustunud taotletud alale uuringuloo andmisega, siis on see MaaPS § 35 lõike 1 punkti 10 alusel loa andmisest keeldumise alus. Pärast kohaliku omavalitsuse keeldumist on uuringuloo andjal MaaPS § 35 lõike 3 alusel võimalik kaaluda, kas keelduda loa andmisest või pöörduda Vabariigi Valitsuse poole nõusoleku saamiseks.

AS Tariston teavitas Keskkonnaametit 16.01.2024 kirjaga (registreeritud KOTKAS 23.01.2024 dokumendina nr DM-126385-10), et on esitanud vaide Lääne-Harju Vallavolikogu 19.12.2023 otsusele nr 52.

AS Tariston andis Keskkonnaametile oma seisukoha Lääne-Harju Vallavolikogu 19.12.2023 otsuse nr 52 osas, milles ei nõustunud kohaliku omavalitsuse üksuse seisukohaga, selgitades, et

vallavolikogu otsus ei ole põhjendatud.

Lääne-Harju Vallavalitsus teavitas Keskkonnaameteit 20.02.2024 kirjaga (registreeritud KOTKAS 21.02.2024 dokumendina nr DM-126385-13), et on tagastanud AS Tariston vaide. Lääne-Harju Vallavalitsus selgitab, et tagastamise aluseks on Riigikohtu Halduskolleegiumi 18.01.2024 kohtumäärus haldusajlas 3-22-2296. Nimelt on kohus leidnud, et haldusmenetluse seaduse (HMS) § 72 sätestab üldreegli, mille kohaselt saab haldusmenetluse toimingut üldjuhul vaidlustada vaid koos lõpliku haldusaktiga. Sama sätte lõikes 3 on loetletud erandid, mil menetlustoimingu vaidlustamine on haldusaktist eraldiseisvalt võimalik. Sätestatud loetelu punkti 5 (muu seaduses sätestatud toiming) tuleb mõista, et menetlustoimingut saab haldusaktist eraldi vaidlustada, kui selline võimalus on sõnaselgelt seaduses sätestatud (RKHKm 3-22-2296 punkt 13). Riigikohus leidis ka, et lähtuvalt halduskohtumenetluse seadustiku § 45 lõikest 3 saab maapõueseaduse § 27 lõikes 7 sätestatud kohaliku omavalitsuse uuringuloo kooskõlastamisest keeldumise peale esitada kaebuse halduskohtule. Maapõueseadus ega muud õigusaktid ei näe ette võimalust kohaliku omavalitsuse keeldumise vaidlustamiseks vaidemenetluse korras (RKHKm 3-22-2296 punkt 14).

AS Tariston saatis Keskkonnaametile 18.03.2024 teate (registreeritud KOTKAS 19.03.2024 dokumendina nr DM-126385-14), kus ütleb, et nad ei pea Lääne Harju vallavolikogu poolt tehtud keelduvat otsust põhjendatuks. Geoloogiline uuring annab alles aluse, kas kaevandamine taotletaval uuringuruumi alal on otstarbekas ja millistel tingimustel on kaevandamine üldse võimalik. Tariston AS palub seetõttu keelduv otsus üle vaadata ning anda kooskõlastus geoloogilise uuringuloo väljastamiseks Põllküla uuringuruumis ja menetlusega jätkata. Juhul, kui Keskkonnaamet väljastab Põllküla geoloogilise uuringuloo taotlusele keelduva otsuse, siis esitab Tariston AS vaide keelduvale otsusele.

Keskkonnaamet pakkus AS-le Tariston 03.04.2024 kirjaga nr DM-126385-15 pöörduda vastavalt MaaPS § 35 lõikele 3 Vabariigi Valitsuse poole nende seisukoha saamiseks uuringuloo taotlusele. Samuti selgitas Keskkonnaamet, et kohaliku omavalitsuse keelduva otsuse saamine on aluseks geoloogilise uuringuloo andmisest keeldumiseks (MaaPS § 35 lõige 1 punkt 10), kohaliku omavalitsuse seisukoht on meile siduv otsus ning Keskkonnaametil pole siin kaalutusvõimalust. Samuti ei saa Keskkonnaamet analüüsida kohaliku omavalitsuse esitatud põhjendusi, vaid lähtuma dokumendi resolutiivosast, kas taotlusega nõustutakse, nõustutakse tingimuslikult või keeldutakse. Keskkonnaamet andis AS-le Tariston nende seisukoha saamise tähtajaks 19.04.2024. Keskkonnaamet selgitas, et ilma soovita pöörduda taotlusega Vabariigi Valitsuse poole nende arvamuse saamiseks jätkab Keskkonnaamet Põllküla uuringuloo andmisest keeldumise eelnõu koostamisega. Tähtajaks 19.04.2024 polnud AS Tariston vastanud.

3. KAALUTLUSED

Geoloogiline uuring on maavara arvele võtmise ja kaevandamise eesmärgil tehtav geoloogiline töö (MaaPS § 4 lõige 2). Geoloogilise uuringu läbi viimine on lubatud vaid uuringuloo alusel (MaaPS § 17 lõige 2). Uuringuloo saamiseks esitab taotleja loa andjale taotluse (MaaPS § 27 lõige 1). Uuringuloo andjaks on Keskkonnaamet (MaaPS § 26).

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (*KeHJS*) § 11 lõike 3 kohaselt on keskkonnamõju hindamine (*KMH*) kohustuslik *KeHJS* § 6 lõikes 1 nimetatud tegevuste korral, *KeHJS* § 6 lõikes 2 nimetatud tegevuste korral tuleb kaaluda *KMH* algatamist või algatamata jätmist lisades otsusele *KeHJS* § 6 lõike 3 kohase eelhindamise tulemused. *KeHJS* § 6 lõike 2 loetelu on § 6 lõike 4 alusel täpsustatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määrusega nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu 1“ (määrus nr 224). Loa taotleja kavandatav tegevus ei kuulu *KeHJS* § 6 lõike 1 ega ka määruse nr 224 loendisse, mistõttu *KeHJS* § 3, § 6, § 11 lõike 3 ning määruse nr 224 alusel ei ole antud juhul *KMH* algatamine kohustuslik, samuti ei ole vajalik eelhindamine ega *KMH* vajalikkuse kaalumine. Eelhindangu koostamine pole põhjendatud ka seetõttu, et selle koostamine ei muudaks lõpptulemust, kuna esinevad uuringuloo andmisest keeldumise alused.

Keskkonnaamet kontrollis AS-i TREV-2 Grupp esitatud taotlusmaterjalide vastavust MaaPS-s taotluse esitamise hetkel kehtinud keskkonnaministri 23.01.2017 määrmuses nr 4 „Üldgeoloogilise uurimistöö loa, geoloogilise uuringu loa ja maavara kaevandamise loa taotluse esitamise kord ning taotluse vorm ja täpsustatud nõuded taotluse kohta ning üldgeoloogilise uurimistöö loa, geoloogilise uuringu loa ja maavara kaevandamise loa vorm“ ja *KeHJS*-s sätestatud nõuetele ning pidas andmeid piisavaks uuringuloo taotluse menetlemise jätkamiseks.

Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal on vajalik välja selgitada, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb MaaPS §-s 35 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid. Loa andja kohustus on selgitada välja kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Luba antakse, kui keeldumiseks ei esine seaduses sätestatud kaalukat põhjust. Loa andmisest keeldumise alused selgitab välja loa andja.

MaaPS § 27 lõigetes 4-6 nimetatud nõusoleku küsimise vajadust uuringuloo andmiseks ei olnud ja sellest tulenevat keeldumise alust ei esine.

MaaPS § 35 lõike 1 punkti 1 alusel keeldutakse uuringuloo andmisest, kui uuringuloo andmisel puudub riigivara valitseja või tema volitatud asutuse nõusolek. Riigimetsa Majandamise keskus riigivara volitatud valitsejana on geoloogilise uuringu Põllküla uuringuruumis kooskõlastanud 18.12.2023 kirjaga nr 3-1.1/2023/7467 (registreeritud KOTKAS 20.12.2023 dokumendina nr DM-126385-7). Seega ei esine MaaPS § 35 lõike 1 punkti 1 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 35 lõike 1 punktidest 2 - 4, 8 ja lõike 2 punktidest 1-3 tulenevat keeldumise alust menetluse käigus ei ilmnenu. Alal ei asu registris olevaid muinsuskaitseobjekte ega kinnismälestisi.

MaaPS § 35 lg 1 p 10 sätestab, et uuringuloo andmisest keeldutakse juhul, kui kohaliku omavalitsuse üksus ei ole nõus uuringuloo andmisega.

Võttes aluseks Lääne-Harju Vallavolikogu keelduva otsuse, on Keskkonnaametil alus uuringuloo andmisest keelduda.

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)

Reet Siilaberg

juhataja

ringmajanduse osakond

Teadmiseks: ANNE OSTRÄ, Bronte Investeeringud OÜ, Eesti Geoloogiateenistus, ELINA PAEMRE, KATRIN GRÜNBERG, LAIVI HEINSALU, Lääne-Harju Vallavalitsus, Maaamet, MEIGO VOOG, Põllumajandus- ja Toiduamet, Riigimetsa Majandamise Keskus, VALLO RAIGO

Kaidi Karro

vanemspetsialist

maapõuebüroo